

חרדי עם זהות.

עלון לקידום שיתוף פעולה החברתי לחינוך החסון היהודי

פרשת ויצא | עלון 2 | ט כסליו תשפ"ו

זהות בפרשה

נפתולי אלקים נפתלתי עם אחתי

פרשת ויצא עוסקת ביעקב אבינו שנשלח בידי הוריו לחרן כדי להתחתן ולהקים בית. בניגוד לרצונו להישא לרחל בלבד, הוא מוצא את עצמו נשוי לרחל ולא - שתי אחיות - המתמודדות זו מול זו על הזכות להביא ילדים ליעקב.

מדוע התגלגלה הקמת משפחת יעקב בצורה מורכבת כל כך? נראה שהיתה כאן תוכנית אלוהית ש"אילצה" את יעקב לשאת שתי אחיות. בבחירתו החופשית, יעקב לא היה לוקח אישה נוספת מלבד רחל, ובוודאי שלא שתי אחיות. הרמב"ן כבר תמה על כך, שהרי האבות שמרו את כל התורה, וביאר שהשמירה התקיימה רק בארץ ישראל - ולכן בחוץ לארץ נשא יעקב שתי אחיות. ועוד הוסיף, שלכן נפטרה רחל בדרכם חזרה לארץ, כדי שלא יישא שתי אחיות בארץ ישראל.

ולמה סיבבה ההשגחה שכך יהיה? ניתן לגלות כאן סודות עליונים, אך בפשטות נראה שהקב"ה רצה להכניס מתח קדוש ותחרות חיובית בין שתי האחיות על הזכות להעמיד את שבטי ישראל. העובדה שהיו אחיות, ושתייהן אהובות ורוצות בקרבת יעקב, הפכה את לידת הילדים למשימה בעלת משמעות עצומה עבור כל אחת מהן. שמות השבטים עצמם מספרים את הסיפור: כל לידה נחוותה כניצחון קטן, כמדרגה נוספת של קירבה, של שליחות ושל שותפות בבניין בית ישראל. כך התשוקה להביא חיים לעולם הפכה כבר מראשיתו לתכונת יסוד בעם היהודי. והיא לא פסקה לעולם.

מהו הכוח שהביא למדינת ישראל את כל ניצחונותיה? ולאן נעלם כוח זה משלהי מלחמת ששת הימים?

ובעולם כולו. כל ילד חרדי שמע על חלומו של הרב מפוניבז' שהתגשם על ראש הגבעה בבני ברק למרות כל הלגלוגים והפקפוקים.

כולנו מכירים את חלומו של רבי מאיר שפירא שיזם את ה"דף היומי" חלום שגם כעבור קרוב למאה שנים מתגשם מדי יום באלפי בתי מדרשות כשרבבות לומדים בכל העולם משלימים מדי יום את לימוד הדף היומי. זהו כוחו של החלום.

מתי הפסקנו לנצח

כשאנו מתבוננים בעין בוחנת על התהליכים שעברה מדינת ישראל מיום הקמתה ועד ימינו אנו, ניתן לזהות בקלות דפוס ברור שעובר כחוט השני בכל התהפוכות שעברו עליה. מיום הקמתה ועד מלחמת ששת הימים המדינה הקטנה וחסרת הסיכוי הפכה לאגדה של ניצחונות מזהירים. כשבכל מערכה היא יוצאת חזקה יותר וכובשת עוד ועוד שטחים מיריבותיה.

אך מיד אחרי מלחמת ששת הימים מתחילה תקופה של שקיעה, מדינת ישראל מותקפת ומופתעת שוב ושוב, רק בניסים היא מצליחה לשרוד מול התקפות הפתע של אויביה, ושוב איננה מצליחה לסיים את המלחמות כשידה על העליונה באופן מובהק. וממערכה למערכה אויביה מקבלים ביטחון בכך שיש בכוחם להביס אותה.

כמובן שיד ההשגחה העליונה מנווטת את המהלכים ומושכת בחוטים, אך אנו מבקשים להבין את התגלגלות העניינים בדרך הטבע,

כוחו של חלום

בעלון הנוכחי נעסוק בנושא יסודי במשנתה של זהות הלא הוא ה"חלום". היכולת לחלום ולדמיין היא תכונה אנושית ייחודית המבדילה את האדם משאר בעלי החיים. האדם זקוק למשמעות בחייו, ובלעדיה אין טעם לחייו. כדי לצקת לחיים משמעות, האדם חייב לחלום. רק כאשר יש לאדם איזה חלום גדול והוא עסוק בהגשמתו הוא מתמלא בתחושת משמעות. ותחושה זו נותנת טעם ופשר לחייו. כמו בחייו הפרטיים של האדם כך גם בחייה של אומה. אומה אינה יכולה להתקדם ואף אינה יכולה להתקיים ללא תחושת משמעות, וכדי להתמלא בתחושת משמעות האומה חייבת איזה חלום גדול שהיא עוסקת בהגשמתו והוצאתו לפועל. רק מכוחו של החלום האומה מסוגלת לעמוד מול כל האתגרים הנצבים בפניה ולצלוח אותם.

חלומות שבנו עולמות

מסופר על הרב עובדיה יוסף זצ"ל שאחרי סיום כהונתו כראשון לציון הרגיש קושי גדול כאשר התפקיד שמילא את חייו בעשייה וביצירה הסתיים לפתע, ואז, בחלום הלילה הוא ראה את ה'בן איש חי' נכנס לביתו, מעלעל בספרו 'ביע אומר' ובפנים מאירות כזוהר הרקיע הוא אומר לו "הספרים שלך טובים אבל אתה צריך גם ללכת מעיר לעיר, להרביץ תורה ולזכות את הרבים". כמו שכולנו יודעים, החלום הזה שינה את חייהם של מיליוני יהודים בארץ ישראל

באין חזון יפרע עם

מדינת ישראל הוקמה כשבאויר עוד מרחף העשן שעלה מארובות המשרפות באושוויץ. ומרגע הולדתה נתונים היו אזרחי המדינה בסכנת השמדה ברורה ומיידית. לכן היה למדינת ישראל מיד עם הקמתה חזון ברור ומוחלט "לעולם לא עוד!!!"

החזון הזה המריץ את מנהיגי המדינה ואת כל אזרחיה לנקוט יוזמה בכל פעם בו היו נתונים בסכנת הכחדה, והם היו נכונים לשלם כל מחיר כדי לייצר מרחב בטוח עבור בני משפחתם ובני עמם.

אך במלחמת ששת הימים דווקא בשל הניצחון הכביר שהרחיב את גבולות המדינה והרחיק את האויב ממרכזי האוכלוסייה, קרה למדינת ישראל דבר

נורא, היא איבדה את החזון ואת הלהט, מכיון שנעלם האיום הקיומי שוב אבדה הנכונות בקרב מנהיגיה ליטול את היוזמה ולקחת סיכונים, אבדה מהעם רוח ההקרבה ותחושת האחידות שנבנו על האתוס של "לעולם לא עוד", ובאין חזון התחיל

תהליך של התפוררות החברה מבפנים.

כך נסללה הדרך לויתורים חסרי אחריות ומהלכים מדיניים מופקרים כמו הסכם אוסלו, הנסיגה מלבנון, וההתנתקות שהביאו עלינו גלים של אינתיפאדות ופיגועי טרור רצחניים שגבו את חייהם של אלפי יהודים הי"ד עד לאסון הנורא בשמח"ת תשפ"ד.

יש לנו חזון - יש לנו תקוה

עם ישראל איננו עם ככל העמים, עם ישראל נוצר בהשגחה פרטית כשבורא העולם מייעד לו תפקיד מיוחד במהלך ההיסטוריה, להיות אור לגויים. בשונה מכל העמים איננו זקוקים לייצר לעצמינו איזה חזון להתלכד סביבו, אנו נולדנו לתוך חזונו של הבורא "עם זו יצרתי לי תהילתי יספרו", רק כאשר נכיר ביחודינו ובתפקידנו המיוחד נתמסר אליו בכל לב,

נמצא בתוכנו את הכוח והעוז להתלכד שוב סביב חזון משותף שימלא את לב כל אחד ואחד בגאווה וגבורה.

במרכז חזונה של זהות ניצב בית המקדש על מכונו כמתואר בנבואת ישעיהו: "נכון יהיה הר בית ה' בראשי הרים ונהרו אליו כל הגוים.. כי מציון תצא תורה ודבר ה' מירושלים."

חודש כסלו - עת לחלום

חודש כסלו מוגדר ע"פ חכמת הקבלה כנגד חוש השינה שבאדם. הקשר בין חוש השינה לחודש כסלו ניכר במספר אופנים. ראשית כל, כסלו הוא תקופת הלילות הארוכים ביותר בשנה. שנית, מבין עשרת החלומות המתוארים בתורה, תשעה מופיעים בפרשיות שבוע הנקראות בחודש כסלו [חלומות

יעקב, לבן, יוסף, פרעה ושריו, בפרשות ויצא, וישב, ומקץ]. באבני החושן האבן 'אחלמה' מכוונת כנגד חודש כסלו, שם האבן 'אחלמה' מזכיר את המילה חלום, וגם עולה בגימטריא חלום. ולבסוף, ניצחון המכבים על היוונים, הנחגג בחנוכה החל מכ"ה כסלו, הוא ניצחון מובהק של ה'חולמים', מעטים וחלשים שנצחו רבים וחזקים מכוחו של החזון שפעם ברוחם.

[מתוך פשטו של הרב יצחק גינבורג שליט"א]

אני חולם אך אינני ישן

רבים לגלגו על הרב מפונבז' צ"ל ועל חלומותיו שהיו נראים באותה תקופה בלתי מציאותיים בעליל, אך הרב היה עונה כנגדם "אכן אני חולם אך אינני ישן". תנועת זהות משלבת באופן ייחודי בין החלום למעשה, היא לוקחת את כל ההתלהבות והלהט שגנוזים בחלום ומכוונת את הכל למקום של עשייה ובניין.

לתנועת זהות יש תוכנית מסודרת ומפורטת לטיפול מהפכני ויסודי בכל הבעיות הבערות על סדר יומה של מדינת ישראל. החל מבעיות הביטחון עבור בתיקון מערכת המשפט, פתרון מצוקת הדיור, והבאת רווחה כלכלית לאזרחי המדינה.

גם בזמנים הקשים והחשוכים ביותר. במצרים, כשנשות ישראל ידעו היטב שהילד שיוולד יגדל לחיי עבדות וסבל - ואולי אף יושלך ליאור - הן לא חדלו מללדת. מתוך אמונה בקדושת החיים ובמסירות נפש לבורא העולם, הן המשיכו להעמיד דור אחרי דור.

וגם בדורות האחרונים, בגזרות הקשות של הגלות - ואף בשנות האימה של השואה - אותה תשוקה קדושה לא כבתה. בתוך הגטאות, למרות רעב, מחלות ופחד מתמיד מגירוש, נשים יהודיות המשיכו להביא חיים.

הרב עזריאל טאובר צ"ל, ששרד את השואה כילד, סיפר ששאל את אימו: איך המשכת ללדת כשידעת שסיכוי ההישרדות קטן כל כך? והיא ענתה בפשטות יהודית מזוקקת: מה השאלה? כל ילד יהודי שנולד - זוכה לעולם הבא!

ומאז ועד היום, העם היהודי ממשיך בדרך הזאת. גם בעידן של מבוכה מערבית, של ירידה בילודה ושל אובדן משמעות - דווקא כאן, בארץ ישראל, המגמה הפוכה. נשים יהודיות בארץ הקודש ממשיכות באותה שליחות עתיקה של האימהות הקדושות. מדינת ישראל מובילה את כל מדינות המערב בשיעור ילודה, וממשיכה לצמוח ולפרוח. בעולם שבו אזורים שלמים מתכווצים - העם היהודי חי, בונה, גדל ומוסיף אור. בדור של גאולה, הנס הזה נוכח מול העיניים: הברכה של רחל, לאה, ושל כל אותן נשים צדקניות לדורותיהן - ממשיכה לפעול כאן ועכשיו.

מה שהיה תמיד גם במצרים, בגלות ובשואה - קל וחומר שימשיך בעוצמה בארץ ישראל המתחדשת.

וכדברי דוד מלכנו: "יוסף ה' עליכם, עליכם ועל בניכם. ברוכים אתם לה' עושה שמים וארץ... לא המתים יהללו קה... ואנחנו נברך קה-מתה ועד עולם - הללויה."

קורסים תחת יוקר הדיור?
נושא הגיוס מטרדי אתכם?
דואגים לעתיד החינוך המרד?

קו המנון הטלפוני של "ישראל חזרה"
077-2402800 • 077-552-8547
 חייו והאזע

לקבלת הניוזלייטר השבועי של תנועת זהות
בדוא"ר - mate@zehut.org.il

לתגובות והערות ולקבלת העלון מדי שבוע
במייל - tz613613613@gmail.com

